

Budżet Powiatu Stargardzkiego

2008

NA CO POSZŁY NASZE PIENIĄDZE !!!!

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Słowniczek.....	5
3.	Dochody budżetu.....	6
4.	Wydatki budżetu.....	8
5.	Wnioski	11

1. Wstęp

Niniejszy dokument ma na celu pokazanie na co i jak wydają pieniądze nasi samorządowcy. Znajdują się tutaj podstawowe informacje o budżecie powiatu z 2008 roku oraz porównanie danych z innymi samorządami powiatowymi. Dokument powstał w ramach projektu *Stargardzki BIP obywatelski* realizowanego przez Fundację „Milon”. Celem projektu jest zwiększenie wiedzy mieszkańców Gminy Miasto Stargard Szczeciński oraz Powiatu stargardzkiego o działalności i zadaniach samorządu.

Zakres działania i zadania powiatu

(art. 4 i art. 4a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 595))

Art. 4. 1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- 1) edukacji publicznej
 - 2) promocji i ochrony zdrowia
 - 3) pomocy społecznej
 - 3a) wspierania rodziny i systemu opieki zastępczej
 - 4) polityki prorodzinnej
 - 5) wspierania osób niepełnosprawnych,
 - 6) transportu zbiorowego i dróg publicznych,
 - 7) kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
 - 8) kultury fizycznej i turystyki,
 - 9) geodezji, kartografii i katastru,
 - 10) gospodarki nieruchomościami,
 - 11) administracji architektoniczno-budowlanej,
 - 12) gospodarki wodnej,
 - 13) ochrony środowiska i przyrody,
 - 14) rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego,
 - 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
 - 16) ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpowozarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
 - 17) przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy,
 - 18) ochrony praw konsumenta,
 - 19) utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych,
 - 20) obronności,
 - 21) promocji powiatu,
 - 22) współpracy z organizacjami pozarządowymi.
2. Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.
3. Ustawy mogą określać inne zadania powiatu.

4. Ustawy mogą określać niektóre sprawy należące do zakresu działania powiatu jako zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez powiat.
5. Powiat na uzasadniony wniosek zainteresowanej gminy przekazuje jej zadania z zakresu swojej właściwości na warunkach ustalonych w porozumieniu.
6. Zadania powiatu nie mogą naruszać zakresu działania gmin.

Art. 4a. Ustawy mogą nakładać na powiat obowiązek wykonywania zadań z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów.

2. Słowniczek

Dochody majątkowe – dochody budżetu miasta/powiatu przeznaczone na inwestycje (np. uzyskane dotacje), dochody ze sprzedaży majątku, dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Dochody bieżące – pozostałe dochody nieujęte w dochodach majątkowych. Dochody uzyskiwane na działania bieżące np.: szkoły, domy kultury, utrzymanie urzędu, przedszkola świetlice, pomoc społeczną.

Dochody budżetowe – dochody majątkowe + dochody bieżące.

Dochody własne – dochody ogółem minus subwencja ogólna i otrzymane dotacje.

Przychody – zaciągnięte kredyty, sprzedane obligacje, wolne środki na zakończenie poprzedniego roku budżetowego oraz spłacone udzielone przez miasto pożyczki.

Mediana – wartość środkowa. Wartość cechy w szeregu uporządkowanym, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji. Np. dla szeregu liczb od 1 do 100 jest to 50.

Wydatki majątkowe - wydatki na zakup i objęcie akcji spółek prawa handlowego, wydatki inwestycyjne i dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji realizowanych przez jednostki.

Wydatki bieżące – wydatki nie będące wydatkami majątkowymi. Wydatki ponoszone na działania bieżące np.: szkoły, domy kultury, utrzymanie urzędu, przedszkola świetlice, pomoc społeczną.

Liczba mieszkańców – według danych GUS na dzień 31.12.2008 w powiecie jest to 119 248 osób.

Subwencja ogólna - świadczenia publicznoprawne państwa na rzecz innych podmiotów publicznych o charakterze bezzwrotnym, ogólnym, bezwarunkowym i nieodpłatnym. A po polsku to głównie pieniądze na szkoły.

Nadwyżka/deficyt budżetowa/y – dochody ogółem minus wydatki ogółem.

Nadwyżka/deficyt operacyjna/y – dochody bieżące – wydatki bieżące.

3. Dochody budżetu

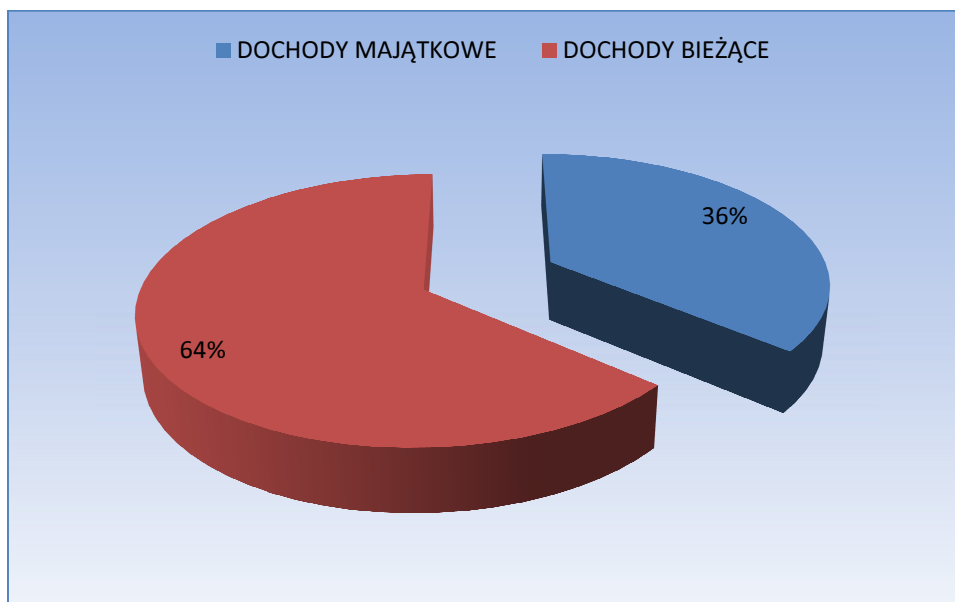
W roku 2008 dochody budżetu Powiatu stargardzkiego kształtowały się następująco:

Tabela 1. Dochody Powiatu stargardzkiego w roku 2008

Rok 2008	PLANOWANE DOCHODY	WYKONANE DOCHODY	PROCENT WYKONANIA
DOCHODY MAJĄTKOWE	52 093 880,00 zł	45 725 790,10 zł	87,78%
DOCHODY BIEŻĄCE	79 592 139,00 zł	80 760 641,63 zł	101,47%
DOCHODY BUDŻETU	131 686 019,00 zł	126 486 431,73 zł	96,05%

W roku 2008 nasi samorządowcy „zarobili” z naszych podatków 126 486 431,73 zł. Niestety nie udało się zrealizować planów w zakresie dochodów, co wynika przede wszystkim z nieosiągnięcia dochodów majątkowych. Niewykonanie dochodów nastąpiło przede wszystkim w dziale *Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej* – 60,20%, co jest związane z opóźnionym negocjowaniem umów na dofinansowanie projektów unijnych lub opóźnionego wpływu dotacji. Środki wpłyną w kolejnym roku budżetowym. Kwotowo największe niewykonanie dochodów dotyczy jednak działu *Ochrona zdrowia*, gdzie przychody były niższe w stosunku do planowanych o prawie 6,5 miliona złotych. O tę kwotę otrzymano niższą dotację celową z budżetu państwa na *Pawilon Położniczo-Ginekologiczny i modernizacja szpitala w Stargardzie Szczecińskim*.

Wykres 1. Wykonanie dochodów Powiatu stargardzkiego 2008

W roku 2008 36% wykonanych dochodów pochodzi z tzw. dochodów majątkowych. Plan był nieco wyższy i wynosił 39%. Przyczyna spadku dochodów została wskazana powyżej.

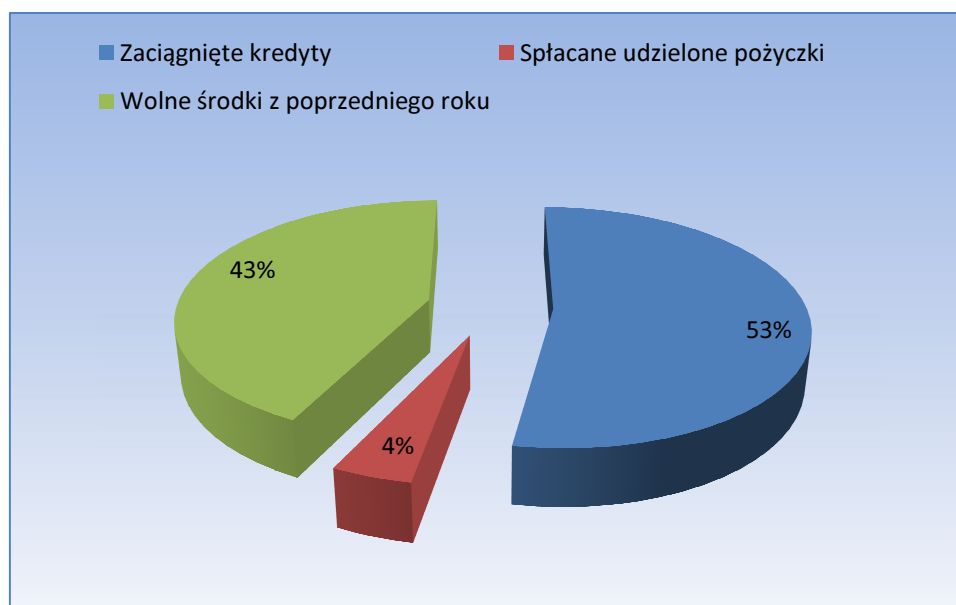
W budżecie zaplanowano przychody, które kształtowały się zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 2. Przychody w roku 2008

Rok 2008	PLANOWANE PRZYCHODY	WYKONANE PRZYCHODY	PROCENT WYKONANIA
Zaciągnięte kredyty	8 532 000,00 zł	8 532 000,00 zł	100,00%
Spłacane udzielone pożyczki	698 580,00 zł	698 580,90 zł	100,00%
Wolne środki z poprzedniego roku	6 302 543,00 zł	6 924 143,62 zł	109,86%
PRZYCHODY	15 533 123,00 zł	16 154 724,52 zł	104,00%

Jak widzimy Powiat zadłużył się dodatkowo na kwotę 8 532 000. Planowane przychody poza kredytami to wolne środki z poprzedniego roku..

Wykres 2. Struktura przychodów

Ponad 50% przychodów stanowią zaciągnięte kredyty. Pozostałe 43% to wolne środki z poprzedniego roku. Pieniądze te służą do uzupełnienia deficytów na poszczególnych wydatkach lub finansowaniu realizowanych projektów, które podlegają refundacji.

Istotnym elementem budżetu są dochody własne czyli inaczej pozyskiwane lokalnie. W roku 2010 dochody własne budżetu powiatu wyniosły **70 741 749,13 zł**. Ta kwota stanowi **56%** budżetu powiatu. Wynika to ze struktury dochodów powiatu, który głównie realizuje zadania zlecone i ma mały udział w dochodach z podatku.

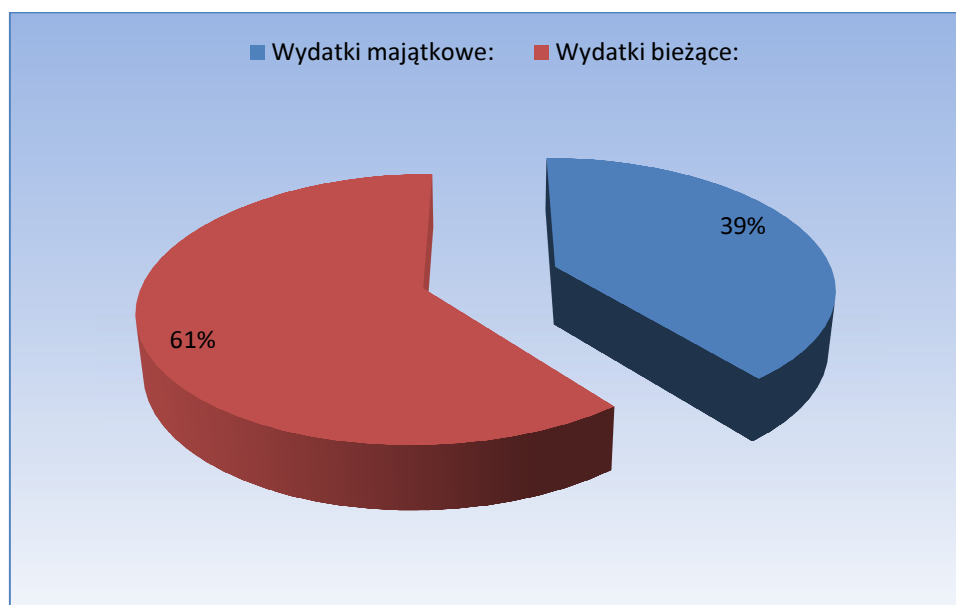
4. Wydatki budżetu

Tabela 3. Wydatki Powiatu stargardzkiego w roku 2008

Rok 2008	PLANOWANE WYDATKI	WYKONANE WYDATKI	PROCENT WYKONANIA
WYDATKI MAJĄTKOWE	82 423 426,00 zł	77 797 628,84 zł	94,39%
WYDATKI BIEŻĄCE	57 334 196,00 zł	50 415 123,51 zł	87,93%
WYDATKI BUDŻETU	139 757 622,00 zł	128 212 752,35 zł	91,74%

Nasi włodarze w roku 2008 wydali 128 212 752,35 zł co jest kwotą wyższą od dochodów o 1 726 320,62 zł. A planowano wydać jeszcze o 9 818 549,03 zł więcej. Oszczędności zostały poczynione zarówno w wydatkach majątkowych jak również bieżących. Na wydatkach majątkowych oszczędzono 4 625 797,16 zł, zaś na bieżących 6 919 072,49. Niższe niż planowane wydatki wynikają z opisywanej wyżej – niższej niż planowana inwestycji w szpital. Pomimo ograniczania wydatków w stosunku do planu nie udało się zrównoważyć budżetu w roku 2008. Deficyt wyniósł **1 726 320,62 zł** – stanowi to jednak 1,36% budżetu powiatu.

Wykres 3. Struktura wydatków budżetu

Wydatki majątkowe na jednego mieszkańca wynoszą:

422,78 zł

Wydatki bieżące na jednego mieszkańca wynoszą:

652,40 zł

Deficyt budżetowy w roku 2008 wyniósł:

-1 726 320,62 zł

Nie jest to pozytywne zjawisko i jego efektem jest dalsze zwiększenie ogólnego zadłużenia powiatu. Dlatego wylicza się też inny wskaźnik tak zwaną nadwyżkę/deficyt operacyjną. Wskaźnik ten określa zdolność pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi i uwolnienia gotówki na nowe wydatki majątkowe lub spłatę zaciągniętych wcześniej zobowiązań. Kwota ta w budżecie 2008 roku wyniosła:

2 963 012,79 zł

W przypadku roku 2008 taka sytuacja pokazuje, iż pomimo oszczędności w wydatkach bieżących samorząd powiatu nie jest w stanie zrównoważyć budżetu i musi zaciągać dodatkowe zobowiązania.

Poniżej przedstawimy kilka innych wskaźników ekonomicznych określających kondycję finansową powiatu. Ze względu na brak danych GUS dla roku 2008 nie możemy porównać tych danych do innych powiatów. Porównamy jednak ich zmianę z rokiem 2007.

Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem, który ocenia możliwość realizacji inwestycji i/lub spłaty zadłużenia.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
2,34%	brak

W stosunku do 2007 mamy wzrost nadwyżki o 0,86%.

Kolejnym wskaźnikiem porównawczym jest udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
39,32%	brak

Tutaj mamy znaczny wzrost, bo aż o 31,69%.

Ciekawym wskaźnikiem porównawczym jest wskaźnik obciążenia wydatków bieżących wynagrodzeniami.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
57,07%	brak

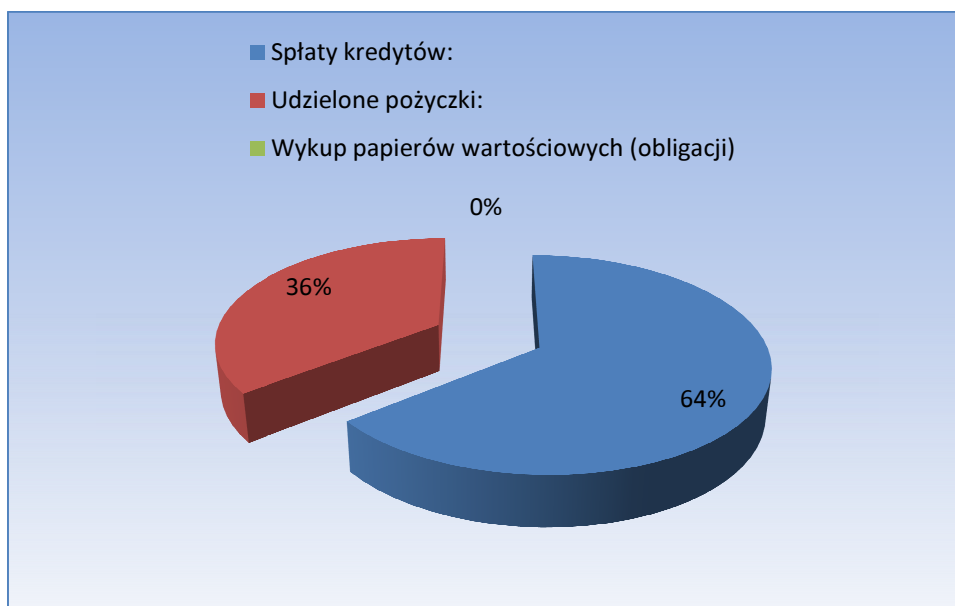
Mamy tutaj spadek o 2,89%.

W budżecie przewidziano również rozchody, które wyglądały następująco.

Rok 2008	PLANOWANE ROZCHODY	WYKONANE ROZCHODY	PROCENT WYKONANIA
Spłaty kredytów:	4 769 500,00 zł	4 769 500,00 zł	100,00%
Udzielone pożyczki:	2 692 020,00 zł	2 642 559,13 zł	98,16%
Wykup papierów wartościowych (obligacji)	0,00 zł	0,00 zł	0,00%
ROZCHODY	7 461 520,00 zł	7 412 059,13 zł	99,34%

Jak widzimy spłacono w roku bieżącym 4 769 500,00 zł kredytów. Zaciągnięto ponad 8 532 000,00 zł nowego kredytu i tą kwotą wzrasta zadłużenie powiatu. Łącznie zadłużenie na koniec 2008 roku wynosi 15 328 800,00 zł, co stanowi 12,11% dochodów powiatu.

Wykres 4. Struktura rozchodów

Rozchody powiatu to spłaty zaciągniętych wcześniej kredytów i udzielone pożyczki.

5. Wnioski

W dalszej części przedstawimy kolejne wskaźniki i porównamy zmianę z rokiem poprzednim.

Pierwszy z nich to wskaźnik samofinansowania. Oblicza się go w następujący sposób: (dochody majątkowe + nadwyżka operacyjna)/wydatki majątkowe.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
96,58%	brak

Wskaźnik ten pokazuje czy z dochodów majątkowych i wypracowanej nadwyżki da się sfinansować planowane wydatki majątkowe (inwestycyjne). Wskaźnik ten powinien kształtować się w okolicy 100%. Jeżeli jest poniżej konieczne są do zaciągnięcia kredyty na realizację inwestycji. Jeżeli jest powyżej to wskazuje na potencjał niewykorzystanych środków lub odkładanie pieniędzy na wcześniej zaciągnięte zobowiązania. W roku 2008 wskaźnik zbliża się w kierunku pełnej możliwości samofinansowania.

Kolejnym wskaźnikiem jest nadwyżka operacyjna na mieszkańca. Wskaźnik ten pokazuje oszczędności na wydatkach bieżących liczone na mieszkańca.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
24,85 zł	brak

To niewiele, np. w Gminie Miasto Stargard w tym samym roku nadwyżka wynosi 161,34 zł.

Kolejnym istotnym elementem budżetu są długi. Na dzień 31.12.2008 roku zobowiązania Powiatu wynosiły:

18 861 213,47 zł

Są to zobowiązania do spłacenia w najbliższych latach i związane są z kredytami i pożyczkami. Przez rok mamy tu wzrost o 7 294 913,47 zł. Kwota ta w podziale na liczbę mieszkańców.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
158,17 zł	brak

Jak widzimy każdy z nas by spłacić długi powiatu musiałby wyjąć z kieszeni **158,17 zł** bez kosztów odsetek jednorazowo. Wzrost na mieszkańca wynosi 61,13 zł. Jest to niewiele

w porównaniu do zadłużenia budżetu państwa, które w przeliczeniu na mieszkańca wynosi **27 223 zł¹**.

Możemy też policzyć saldo zadłużenia czyli od zaciągniętych w danym roku zobowiązań odjąć spłacone, co daje nam kwotę wzrostu zadłużenia powiatu.

-3 762 500,00 zł

Wzrost jest wyższy niż w roku ubiegłym, kiedy to kształtował się na poziomie 2,1 mln zł.

Udział zobowiązań w dochodach ogółem wynosi:

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
14,91%	brak

Tym razem mamy spadek o 1,14%, co jest przede wszystkim wynikiem wzrostu dochodów, nie zaś zmniejszenia zobowiązań.

Kolejnym wskaźnikiem jest obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia. Liczy się go w następujący sposób: (odsetki i koszty zaciągniętych zobowiązań + spłacane raty+ wykupowane obligacje)/dochody ogółem. Najwięcej bo 190 powiatów ma ten wskaźnik w przedziale 0-5%.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
4,30%	brak

Obciążenie wzrosło – w 2007 wynosiło 2,52%.

Powyższy wskaźnik liczy się również dla dochodów własnych.

Powiat stargardzki	Mediana dla powiatów
7,68%	brak

Dochody własne są pomniejszone o dochody przekazywane z budżetu państwa więc wskazują na samodzielność finansową jednostki samorządu w spłacie zobowiązań.

Kolejnym istotnym wskaźnikiem jest wskaźnik obciążenia wydatków bieżących dochodami bieżącymi i zobowiązaniami. Pokazuje on czy samorząd jest w stanie pokryć z dochodów bieżących wydatki bieżące + zobowiązania. Tu ważne jest by zwrócić uwagę, iż wcześniej zaciągnięte zobowiązania zmuszają samorząd w kolejnych latach do ograniczania wydatków bieżących, gdyż to z nich głównie spłacane są zaciągnięte długi.

¹ www.dlugubliczny.org.pl

103,06%**brak**

Sam wskaźnik powyżej 100% wskazuje na brak możliwości pokrycia. Wskazuje na konieczność zaciągnięcia dalszych zobowiązań lub ograniczenia wydatków.

Poniżej przedstawiamy tabelę wykonania budżetu powiatu za 2008 rok wraz z informacją. Liczby ujemne wskazują na działy, w których trzeba dołożyć pieniądze (zaznaczone na ciemnożółto). Na zielono zaznaczyłem działy z których pochodzą wolne środki do dyspozycji.

	Wykonanie dochodów	Wykonanie wydatków	Nadwyżka/deficyt
ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	89 000,00 zł	89 000,00 zł	0,00 zł
LEŚNICTWO	66 789,21 zł	87 109,90 zł	-20 320,69 zł
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	1 939 926,53 zł	10 623 239,45 zł	-8 683 312,92 zł
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	6 299 011,88 zł	2 200 195,19 zł	4 098 816,69 zł
DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA	618 176,30 zł	629 118,86 zł	-10 942,56 zł
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	3 886 286,57 zł	7 634 423,34 zł	-3 748 136,77 zł
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	5 229 140,59 zł	5 341 980,08 zł	-112 839,49 zł
DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIE POSIADAJĄCYCH OSOBY PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	14 169 251,92 zł	0,00 zł	14 169 251,92 zł
OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO	0,00 zł	663 328,04 zł	-663 328,04 zł
RÓŻNE ROZLICZENIA	42 772 987,69 zł	0,00 zł	42 772 987,69 zł
OŚWIATA I WYCHOWANIE	1 272 887,19 zł	33 585 748,68 zł	-32 312 861,49 zł
OCHRONA ZDROWIA	43 452 519,72 zł	46 930 165,93 zł	-3 477 646,21 zł
POMOC SPOŁECZNA	3 592 017,51 zł	11 092 156,71 zł	-7 500 139,20 zł
POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	1 826 499,01 zł	3 819 926,44 zł	-1 993 427,43 zł
EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	550 137,07 zł	3 649 255,83 zł	-3 099 118,76 zł
KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	35 000,00 zł	337 645,79 zł	-302 645,79 zł
KULTURA FIZYCZNA	686 800,54 zł	1 529 458,11 zł	-842 657,57 zł
RAZEM	126 486 431,73 zł	128 212 752,35 zł	-1 726 320,62 zł

W zielonych polach należy zacząć od RÓŻNE ROZLICZENIA. Jest to subwencja z budżetu państwa, której większość stanowi subwencja oświatowa. Należy ją porównać do działu OŚWIATA I WYCHOWANIE gdzie planowane są wydatki na szkoły oraz EDUKACYJNEJ OPIEKI WYCHOWAWCZEJ, gdzie finansowane są instytucje pomocnicze systemu oświaty takie jak poradnia psychologiczno-pedagogiczna, bursa szkolna oraz doskonalenie nauczy-

cieli. Pozostałe środki z subwencji można przeznaczyć na inne cele – pozostaje na nie więc 7 361 007,44 zł. Tyle powiat wykorzystuje z subwencji oświatowej na inne cele.

ROLNICTWO I ŁOWIECTWO w całości finansuje się samo. Tutaj w roku 2008 głównym wydatek był związany z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Wykorzystano ją na opracowywanie dokumentacji geodezyjnej dla działek gruntów pod budynkami pozostawionymi rolnikom do dożywotniego użytkowania.

LEŚNICTWO jest działem deficytowym i brakuje w nim 20 320,69 zł, które trzeba dołożyć z innych dochodów. Główne wydatki w tym dziale to ekwiwalenty dla osób fizycznych za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i prowadzenie na nich upraw leśnych w kwocie 66 789,21 zł.

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. W tym dziale Powiat stargardzki dokłada 8 683 312,92 zł. Główne wydatki w tym dziale dotyczą utrzymania Zarządu Dróg Powiatowych w kwocie 1 062 031,13 zł, na bieżące utrzymanie dróg 6 298 203,33 zł oraz jedynie 3 095 098,72 zł na realizację inwestycji drogowych w zakresie przebudowy i budowy dróg powiatowych.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA jest działem dochodowym generującym wolne środki w kwocie 4 098 816,69 zł. Największe koszty w tym dziale są związane z regulacją tytułów własności nieruchomości Skarbu Państwa i ich ujawnienie w księgach wieczystych – 2 069 700,00 złotych zł.

DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA jest również działem deficytowym. Powiat dokłada do niego kwotę 10 942,56 zł. Główną pozycją kosztową w tym dziale jest utrzymanie Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w kwocie 390 469,59 zł.

ADMINISTRACJA PUBLICZNA gdzie finansujemy funkcjonowanie urzędu w kwocie 6 324 883,48 zł, oraz 493 419,10 zł na utrzymanie Rady Powiatu. Trzeba tu dołożyć z podatków kwotę 3 748 136,77 zł.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA w tym dziale dokładamy 112 839,49 zł. Główny wydatek to Komenda powiatowa straży pożarnej, na którą wydajemy 5 260 293,25 zł.

OBSŁUGA DŁUGU PUBLICZNEGO Tu wydajemy na odsetki do zaciągniętych kredytów kwotę 663 328,04 zł.

OŚWIATA I WYCHOWANIE była liczona na początku więc pomijamy.

OCHRONA ZDROWIA to również dział deficytowy, do którego dokładamy 3 477 646,21 zł. Główne wydatki w tym zadaniu to 43 984 413,35 zł bieżące utrzymanie i inwestycje w stargardzkim szpitalu.

POMOC SPOŁECZNA do której dokładamy 7 500 139,20 zł. Koszty obejmują utrzymanie domów dziecka i domu pomocy społecznej. Wydatki z tym związane to kwota 7 766 198,75 zł.

POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ gdzie dokładamy kwotę 1 993 427,43 zł. Koszty w tym dziale dotyczą prowadzenia Powiatowego Urzędu Pracy w Stargardzie Szczecińskim w kwocie 2 547 425,14 zł.

EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA gdzie dokładamy 3 099 118,76 zł (wliczone już uprzednio do subwencji oświatowej). Główne koszty to Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w kwocie 900 354,23 zł, internaty i bursy szkolne 2 154 613,46 zł.

KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO gdzie dokładamy 302 645,79 zł. Głównie koszty związane z remontami cerkwi i kościołów (149 791,38 zł)

KULTURA FIZYCZNA gdzie dokładamy 842 657,5 zł. Główną pozycją kosztową w tym dziale jest utrzymanie Orlika przy Zespole Szkół nr 2 w Stargardzie Szczecińskim w kwocie 1 297 204,04 zł.

Deficyt budżetu w 2008 roku wyniósł **1 726 320,62 zł** i został pokryty z zaciągniętego kredytu.